

Egyed Emese

# HAJNALÉNEK

## TARTALOM

Idetévedtél	Az elszalasztott játék
Dedikáció	Hamvazó
Gally	Találkozás
Vaspálya	Tizenkét sor
Képmások	Rózsák
Hívogató	Három töredék
Üzenem	Gyógy
Feliratok	Debreceni nyár
Ámulat	A fölösleges vers
(A vidámság a szemzugban lakik...)	Kit a gyűrű mellé szerzett
Zaj volt...	A kert kapujára
Máriának	Hamvas titkok dicsérete
Il Vesuvio	Nem hagylak!
A verses naplóból. Uzonka	Észrevétlen
Üzenet	Anna-bál helyett
Készülődés	Nem a versről...
Kézfogás	Festékek
Csak gerleszó	Látogatás
Fonatok	Eperlevél
Foházkodás szabadtéri színjátékokért	Úti jegyzetek
Vége	Aki nem jött, maradjon
Várakozás	Toszkána
Fordul a hold	Távolabb
Adj békességet	Üdvözet
Hajnalének	Reggeli szó
Félidő	Választottam
Meg sem tudod	Portré
A verses naplóból. Levendulák	Ágtól a levél
Hímvarrás	Neveket adtam. Néked?
Hiába	Alba
Napforduló	

## **Idetévedtél**

Odafönt kósza fények játszanak.  
Szívemben már lenyugodott a nap.  
De hold kelt föl szívemben, ezüst árnyék.

Ezt a napot sötét kövel jegyezd meg.  
De mégse, jegyezd csak fehérrel.  
És mindeniket, örökké fehérrel.

Sirályok jöttek, szárnyukon hűvösség.  
Még túl korán van, mindenhez korán van;  
elidőzni a fényben, reménységben.

## **Dedikáció**

1.

Az ösvény a kikötőbe visz.  
Szél lakik a csónakokban.  
Nyár törzse tart engem, nyár lombja őriz engem.  
A palló vízre hajlik.  
Szél sír a kikötőben.

2

Csönd partja lenni észrevétlen.  
El nem űzött dalokkal.  
De nem szóltál azonnal.  
  
Nem felelek azonnal.  
A tüzek nem tüzek.  
A vizek hazugságok.  
Hajlitanék ezüstöt.  
Méheket fognék rajba.  
Ne hidd el, bármit mondanék.  
  
Elmúlni a napokkal.

## **Gally**

Megelégsem a gondolattal.  
Elmúlni minden pillanattal.  
Visszatérni lomb közelébe.  
Vissza. Véletlenül.  
Végtelenül.  
  
Jobb vállamra jó sok madara ül.  
Bal vállamon eltévedt szellő szunnyad.

Álmunkban: felismerjük másmagunkat.  
Máslétünket.  
Be - nem következik.

Nem akarható, létre nem jövő.  
Nem engedi a világ magát lenni.  
Napok, dolgok irányába terelni.  
Voltam talán. De nem leszek soha.

Ábrákon áll bosszút az ostoba.  
Eltűnik a bölcs  
szó, vizekre száll le:  
korai pára üvegcserepekre.

Ha visszatérnék: csak, ha nem zavarlak.  
Ne riadj fel, ne titulálj tolvajnak.  
(Ezerszer suhan el a gondolat, lásd:  
elhessegettem. Gally roppan a kertben.)

## Vaspálya

(Versszavak hanyatlása.  
Veres rajok szállása.  
Violaszínű kertek.  
Világra tévedt gyermek.

Képzellek, hátha lennél,  
magadhoz közelednél,  
szikkadt füvekre lángot  
küldenél vigasságot.

Itt is megpihent álmod.  
Itt is folytatta útját.  
Mégis füstté kell válnod.  
Rejtőztél - eltanulják.)

1.

Csak apró képek, nézegetni.  
Adni való, haszontalan szavak.  
Csak összefüggő, száraz térség.  
Nádasban szél. Elámult pillanat.

Pallóra lép a reggel. Ismerem.  
Csöndbe merült gyertyános új patakkal:  
velem tart, éled, elmúlik velem.  
Apró képek neked.  
Csak.  
Nézegetni.

2.

De bár tudom, hogy túl okos vagy hozzám,  
szabad az okosságot, mint a nádat,  
csak egy tavaszra lángra gyújtani.  
Kiújul majd, s a pernye szálldosása  
emlék sem lesz: mint havak olvadása.

\*

A hozzád szólás régi vonaton  
csak játék, persze, kőházadban nem bánt.  
A csavargó lány nem halálra gondol,  
csak tűzre, vízre, ismerős kezekre.

\*

A játék úgy süllyed majd idegenbe,  
mint elázott papírhajó, neked  
még jár a csönd malomnyi kerekével,  
de önmagának öröl éneket.

### **Képmások**

Hattyút láttam a Zsitván, hattyút! Harmat.  
Eltévedt madaraim, látlak, látlak!  
Lassú hajók vonulnak az ár ellen.  
Fűz, zsombék csöndesül az énekeimben.

Riasztó álmod elfelejtet lassan.  
Kutad kerested félig tűzben, vasban;  
hová lehetnél? bárhol föl kutatnak.  
Fészek-idő jár; vész harangja hallgat.

Találgatom híred nélkül, mi lettél.  
Miféle történetbe keveredtél.  
Kőfalaidon milyen árnyék táncol.  
Nézlek a vízen. Életemmel játszol.

### **Hívogató**

A remény neve áldott.  
Az élet neve áldás.  
A bizonyosság egyetlen  
ma született kiáltás.

Az árvák társra lelnek.  
A szorongók erőre.  
Szembenéznek a csönddel.  
Nem térnek ki előle.

Valaha lányok voltak.  
Ma hajló karú fűzek.  
Fiúgyermekek voltak.  
Ma gyerek gondot űznek.  
Emlegetik a jászlat.  
Új ragyogást kívánnak.  
Ringatják kisdud álmuk.  
Pihenj, meg, Krisztus, náluk.

## Üzenem

Széltében sem haragszom,  
hosszában sem bántalak,  
fára, falra kerítésre  
felfirkantalak.  
Álmomban civódhatnám,  
ébren búm riogatnám:  
érthetetlen magyar nyelvem  
hangoztatnám.  
Ki firtatja csöndedet,  
kovászolja kenyered,  
sátorforma messzeségben  
ki lakik veled?  
Fordult nappal, csavargó,  
hamis holddal, fellegek  
félárbocán az idő,  
kételyek évszaka jó,  
megnevezlek, idézlek,  
megváltozunk, szertefoszlunk,  
míg elérlek.

## Feliratok

1.

Lakj hamvas rezek  
közelében -  
mérgező rezek közelében.  
Bolondos színnyomatok udvarában.  
Álmok udvarán színtelen homály van.  
Költözz a lombok, tollak fészékébe,  
Fogadjon el a felejtés fehérje -

2.

Nem hagyom el a gyermekkorom házát.  
Sóvárgásaim boltívek vigyázzák,  
vízzel kerített mesevárosok.

Cseréptetővel fedem be a gondom.  
Kudarcaim kék távolságba fojtom.  
Tornyok játéka ünnepek fölött.

Kövezett utcán csönd kereke gördül.  
A törpe fény. A sok átváltozás.

3.

Ne menj tovább:  
egy pillantásod hagyd itt.  
Havakra láss.  
Történetekre láss.

Kivágtam utadból a kitérőket,  
elhagytam ellenségeid, barátaid;  
emlékeztetlek riadalmaidra:  
megölted őket.

Támasztottál szivárványt, könnyűséget,  
elszállt a rigó - álmodban eléred.

4.

Elérni egyszer valamikori  
magunk metszett és titkos tájkára,  
elérni annyi messzi kikötőt.

Közelebb volnánk ösvények, dalok,  
közelebb sorozatok igazához.

(Egyrészt egy kiállítás képei.  
Másrészt a láthatatlan labirintus.)

## **Ámulat**

*Esztinek*

Ha talán nem akartad,  
csak lettél,  
idevarázsolt valaki,

ha talán nem tetszett legelső perctől,  
de mégis  
elidőztél a közelünkben:

ha azt hittük, terveket szőhetünk  
rólad, veled  
mint alkalommal:

alapvető a tévedés;  
más dolog ez, bevallhatatlan:  
keringésedben végtelenség  
lélegzetedben tartam

### **(A vidámság a szemzugban lakik...)**

A vidámság a szemzugban lakik,  
az arc gödreiben, a szó gödreiben  
a gond fedele alatt, a szótlanság  
titokzatos árnyékában.  
Velünk kel, velünk nyugszik,  
várja, hogy szétáradjon,  
mint a forrás a hóban -  
mint a derű szívünkben

### **Zaj volt...**

Zaj volt még ha zene is.  
Benne voltál magad is.  
Könyv, ember és zaj között  
Nem íródott meg a vers.  
Körbe, mint a mutató,  
Mint a malom kereke,  
Föl-le jártunk, keresők,  
Színész-öltözők fölött;  
Galambos párkányokon,  
Ritmus lépcsőin gurult,  
Irkám is volt, tollam is.  
Nem íródott meg a vers.

Nem íródott meg a vers.  
Hogyha hívod, elkerül.  
Hogyha csönd van, fölriadsz,  
Ha kérdeznek, durvaság,  
Hogyha senki, senki, senki,  
Senki nem figyel reád:  
Mindhiába mondod el.  
Vedd a sátrad, sátorfád.  
Nem íródott meg a vers.

## Máriának

Ott sompolyog még körülötted.  
Látni véled vadmacska színét.  
Hallani nesztelen fölbukkanását,  
elidőzését.

Ott sír fakuló pillantása.  
Énekesmadarak az égen.  
Ott néz, ott nem néz, csak várakozik.  
Hiszen te tudod, tudhatod.

Te tudhatsz írt a szenvedésre.  
Nem bántottad, most már csak nézel,  
csak sír résztvevő pillantásod,  
tehetetlen vagy, csak várakozol.

Doromboló szívekben lakozol!  
Ittmaradt és elmúlt szívekben.  
Jó falatot, feloldozást hozol.

Ha van kinek. Macska formájú árnyék  
gömbölyödik az álom párkányára.  
Mulandó társam, várj még - mondogattad -:  
tavasszal élni kell, jóféle zaj van...

De már csak csöndben, álombeli zajban,  
de már csak foszlány, szerteúszó képek.

(Egy macskaszempár, láthatatlan szempár  
őrzi a lépted.)

Jól tudod: hogyha macskát, papagájt,  
kölcson-unokát nem szeretnél,  
megmaradnának obulusaid:  
táalentumaid. Csak szántanál, vetnél,  
fütörésznél, mert békéd s jó dolgod van.

Világgá mennél néha jódogodban,  
keresnél valakit, legyen rád szükség.  
Nem is rád: melegedre, ételedre,  
vigasztaló és tréfás beszédedre;  
vagy mégis rád, rád éppen, fiatal,  
kétségbeejtően ifjú magadra.

Ha gondviselőd, mért hagyott magadra?

Belátod, persze, szabad lettél.  
Nem kér enni a négy fal, elmehetsz.  
Egy kis szabadság, ha jól meggondoljuk,  
egy gonddal kevesebb. Ha felülsz a vonatra,  
meglátogatod gyermekeidet,  
aztán a bátyád, aztán - kit is aztán?  
Nem kell a kulcsot senkire se bízni,

virágcserepnek jó a lépcsőház is,  
csak aztán, mikor már hazaigyekszel,  
tervezed, hogy s mint kezded újra, akkor,  
ahogy a zárba illeszted a kulcsot:  
az otthonod, persze, de tárgyak.  
Tárgyak.  
Csak te s árnyékod lakjátok a várat.

## **II Vesuvio**

A vízen néma kormoránok.  
Fodrosodik a hajnal vízi fészke.  
Felhők közt ébrednek a gyilkos  
hegyek a nápolyi öbölben.

Hálóját kivetette immár -  
csónakjában maga van, maga fordul,  
mindennapi ösvényét rója  
levágott ujjú naboledano őszám.

Mindenféle kőlyukban élet van már:  
a part színes és zsibong, mint a méhes,  
az öleléshez minden megvan, megvolt,  
de rég elment a Beverello útján  
a nápolyi király -

és immár vesztesen  
sem tér meg szélbe suttogó, elárvult,  
vagy, jaj, elárult  
kedveséhez

## **A verses naplóból.**

### **Uzonka**

Uzonka volt a hely, Uzonka,  
fürdő a fenyves oldalában,  
csipkés homlokú nyári házak,  
esős szombat-vasárnapok,

és hétfők, keddek, nyirkos reggelek,  
nehezen telő esték.

Gyalult deszkákból padozat.  
Öltözőfülkék sora, lépcső.  
Ez vasas vízbe, jeges vízbe  
parányi medencébe visz be,

ha bevisz, hogyha nem riaszt el.  
Szívedre pancsolod a borvizet.

Feledkezhetél fél óráig  
katlanban felhevített vízben,  
sárgult zománcú kád vizében,  
kihevített deszkaszobában.  
Ködöt pipált a fürdőkémény.

Felhőben lakott fenn a Murgó:  
a gyanakvó hegy, fáival,  
sűrűivel, málnáival,  
medvék nyomával, úttalan  
utak, vak ösvények fölött,  
sarjadó gomba illatában.

Uzonka, léptem patakodba.  
Hajoltam jó kutad fölé.  
Könyököltem fakorlátodra,  
kopogott cipóm, surrant talpam  
súrolt padlójú tornácodon is.

1968  
nyarán siettünk kebeledből,  
nem sokat szóltak a nagyok, de látszott,  
valami éri ezt a kisvilágot,  
az enyémet is, *lehet háború*  
- hallatszott a felnőttek magasában.

Ebbe a versbe írva kilenc nyár van,  
több levegő, mint ami jár nekünk.  
A felidézhető percek nyomában  
fellel közelít, csöndbe merülünk.  
Nem emlékszem madárbeszédre,  
csak érkezés, csak indulás ízére.  
(A fenyőtű hullása észrevétlen.  
A messzi helyek élnek, álmodoznak.)

## Üzenet

Ezen a nyári reggelen a nap még nem fogyatozik.  
A zöld lombokhoz elmegyünk. Nézzük az erdei mozt.  
Ezen a nyári reggelen mégsem kelünk fel hamarább.  
Álmokat sem dédelgetünk. Csak alszunk súlyosan tovább.  
Ezen a nyári reggelen a szorongás elköltözött  
a szívünkbe és elveszett ködbe vesző lépök között.

Adj békességet, Istenem, segíts újulnom reggeleddel,  
kibontakoznom bojtortjános magamból; szívem nem veszett el,  
sem hozzád szálló halk szavam. De mindennek árnyéka van,  
a derűnek, a pillantásnak, a nyári reggel varázsának,  
a játékos versnek, a csöndnek. A csöndben ismeretlenül  
kimondhatatlan sejtéseink nőnek.

Ezen a nyári reggelen harmatot gyűjt a képzelet.  
Ösvényt választ nagy hirtelen. Az ösvény fény felé vezet.  
Fény felé, megnyugvás felé. (Mert rosszkedvem nem az Övé,  
sem aggodalmam, szemem árka. Pedig ha ránéz a világra,  
engem is lát így; rosszkedvestől, fonnyadó testestől-lelkestől,  
és mert övé, amit teremtett: titkon frissíti fel a kertet.)

### **Készülődés**

A költő hangja gyöngé.  
Nem indít vihart, békét  
nem köttet; könyörögne,  
hoggy gyűljenek a kévék,  
oszoljanak a felhők,  
gyógyuljon a beteg meg,  
ne vágják ki az erdőt,  
higgyenek a gyerekek,  
ne higgyenek hamisnak,  
lássanak végre, lássunk,  
leljünk magunkra, másra,  
keressük igazságunk.

(Antistrófa

Igazság, mi is volna?  
Milyen kötélén lógna?  
Milyen könyvbe temetve?  
Milyen életre kelve?

Hangos kürtre ha lelnék,  
félnek ma belefűjni;  
egy sóhajtasra telnék:  
nyelveken érthetetlen,  
képekbe rejthetetlen.

Köntörfalakból város.  
Kényelmes. Valóságos.  
Megvéd rossz képzetektől.  
Lelkiismeretemtől.

Nem lennék tanítóvá.  
Nem bírok versenyezni;  
új játékok születtek;  
rosszul kérdezek, bánt a felelet.

Vagy másként kéne látnom,  
vagy hűtlen lett az írás,  
s eltévedtünk örökre.

A költő hangja gyöngé.)

## Kézfogás

Ha bronz-Petőfik, vas poéták,  
fából faragott hősök között járnál,  
ha olvasni akarsz s a sorok tűnnek  
szemed előtt, és álmok malma jár már  
(álomképek a valóságos csöndben)  
s ha keserűség sarjad örömdben;  
ha mégsem úgy van, ahogy eltervezték,  
s csupa botlásból kövezik az estét,  
csupa cafrangok igazságok helyett;  
ha megjelölnéd, s nem lehet, a helyet:  
ez hát Keresztúr, ez a búcsú útja?  
Ez hát a körtefáké, almafáké?  
Ez a nyarakba fűvő, hívó síp? ez  
az álom vége? (Érsz szobor kezéhez.)

## Csak gerleszó

Az pedig úgy volt,  
hogyan kerestük az álmot.  
A tudás ellenébe,  
a józan  
életterv ellenébe vetülő,  
sehova sem vezető, félelmetes,  
de kísértő, de úgyis létező  
világot;  
kerestük, én is azt kerestem.  
Az édes némaság karjába estem,  
a fojtó némaság kútjába hulltam,  
ott éltünk elmúltan.  
Szövők, arany árnyékú felvetőn  
vak ujjak tánca jár.  
Szövők - egyenletes fonallá válok:  
felsír a homály;  
feltámadt a perc, tudom,  
ne emlékeztess szüntelen, tudom:  
tudom, hogy szétfoszlott a rét s a hegytetőm:  
s hogy már  
hiába várok

## Fonatok

Attól ne tarts, hogy kereslek manapság.  
Sem holnap-napság:  
megvagy nálam nélkül.

Megvagyok nálad nélkül:  
tűz kifárad -  
a patak árad és kiszárad végre.

Megérkeztünk a semmi küszöbére,  
a kongó szavak termei elé.  
Egymás felé is fordulhatunk végül:  
végtére. Nem borult a bárka fénybe.  
Az evezők elkorhadtak a parton.  
A gazdátlan madarat továbbadják.

(És versbe szedjük kóbor javainkat:  
egy elképzelt helyet, dalt, mohapadkát,  
és fejemet az ősz vállára hajtom.)

Attól ne tarts, hogy kereslek manapság.

## Foházkodás szabadtéri színjátékokért

*(Négy látomásban)*

Rámlelt az álom, nincsen erre mentség.  
Az Egyetem utcában gyülekeztünk.  
Csak ifjúság, egy domb karéján álltunk,  
nem utcák keresztezték pedig egymást: vágyak,  
és perceinkben új irányt találtak.

Hatalmas bábut cipeltek az elsők,  
tudtuk, a farsang általunk ér véget,  
s északnak tartva lassan múlt az ünnep.  
Oszlopban, mint kit végleg megigéztek,  
lassan haladtunk, erőt gyűjtve közben,  
Juli kacagva, sírva tette hírré,  
hogyan nincs mit tenni, lánggá lesz a farsang,  
hamuvá válik sok kedves bolondság.  
A Templom déli falánál megálltunk.  
Nem láttam Mátyás királyt bronz lovával,  
vitézeivel, harci pillantással.  
Egy máglya készült ott, ahol most ő áll,  
ott, a Szentegyház déli oldalánál,  
azt körülálltuk, sírva, kiabálva,  
lestük, a bábu hogyan lobban lángra,  
hogyan lesz lángok, percek martaléka.

A kicsi hóra hogy telepszik pernye,  
hogyan fogy el a siratók keserve.

Tudom én jól, időtlenek az álmok,  
nem így égettek hajdanán boszorkányt,  
másképp búcsúztatták a farsang kedvét.  
Az álompercek szívem megviselték,  
Julinak szóltam idő- s álomútról.  
Nem értette... Nem is volt *érthető*.

A tömeg aztán gyorsan szertefoszlott.  
Mint dísztelen világba jöttem vissza  
az ébrenlétbe, századok végére.

És volt egy másik, immár nem is álom,  
mert diákjaim játszani akartak,  
álruhát venni, szórakoztatásul,  
szokatlan szerepekbe tévedetten,  
szokatlan párbeszédet ízlelve.  
Leckevilágból új életre kelve.  
Az iskola hálóteremből módolt  
jégverem-stílus dísztermébe jártunk,  
próbateremként megjárta valóban,  
míg el nem űztek szent játékaikkal  
siralmas szívű törvények szabói.

Akkor nem bántam, nyár jött, felláztunk,  
a Sétatér szegletébe szaladtunk,  
volt nyulánk bokrunk, romladék, volt forrás,  
bámész közönség; próbahelyre leltünk!  
Patkó János dalánál gyülekeztünk,  
Senkálscopy Endre szavait idéztük,  
fűszőnyeg, be, el fényfüggöny. *Fényfüggöny?*

Jó játék volt *A havasi juhászlány*,  
a parki, szabadtéri iskola.  
Emlékszem rátok, Tünde, Réka, István,  
László és Bálint, Géza, szép Ramóna.  
Ha tanárságom piros alma volna:  
csak amaz egy próbáért nektek adnám.  
A diáktrefák hullámtörő partján  
segítettetek önmagamra lelni.  
Világommal, ha gyöngén is, perelni.

A másik kert, a déli városlejtőn,  
(ahova járnánk búhajunk-felejtőn),  
a másik kert is játékszínné lett már.  
Ott kezdtük a római oszlopoknál,  
szarkofágoknál, ősfenyők körében.  
*A Pál utcai fiúk*-próbát értem,  
azt az egyetlen zokszó nélkül végzett  
és szócsereelő, elevennek érzett

összpróbát lámpalázás seregemmel.  
A békanyálas, hínáros tavaknál  
folytatódott a Botanikus kerti  
kísérlet mint egy pesti fűvészkertben.  
Nem volt kamera gondatlan kezemben  
(nem volt a kamerázás még szokásban  
ezerkilencszázyolcvanvalahányban  
hirtelen megnőtt sívár városunkban).  
De a képet csak Isten látja, tudtam,  
még jó, ha részleteire emlékszünk,  
míg, mint a ködben, visszafele nézünk.  
Tizenkétéves vásott kölykök voltak,  
a kertben: mint a sziú indiánok.  
Azután később, előadáskor,  
a négy fal között csikorgott a játék,  
hiába minden: nem volt igazi.  
A csapatok becsületmentő harca  
ott, ott a kertben csak egy délutánra  
Színház lett, élet: ámultak a fák is.

(Utóiratként jön még ide más is,  
egy Mátyás király-játék, képzelet-  
beli, de mely a szívet és az elmét  
betölti, nem ereszti, nyugtalan  
napok között kétségek között hagyja.  
Az egyetemi leckék közé loptam  
egy Bródy Sándor tréfát városunkról.  
Hogyha akarnák, be kéne tanulni.  
A reneszánsz-, nem vágyvilágban lakni.  
Ahol a nőkért eljő a királyfi.  
Ahol a csodát érdemes kívánni.  
És megszökhettünk riasztó sorunkból.  
Rossz címe volt, bevallom a darabnak,  
de cím helyett mélységük a szavaknak,  
könnyedségük a képzelt helyzeteknek.  
A nagydiákok belefeledkeztek.  
A mai lányok bátran voltak ósdik.  
Bársony és rongy. Kardpenge. Villanás.  
Az egyetemi színpadon játszottak.  
Első volt - s egyetlen előadás.  
De amit még sokáig dédelgettem,  
egy hajnali derengő fények mentén  
az Óvárban csak egy-két jóbarátnak  
bemutatott játék lehetett volna;  
tán épp a *Mátyás király házasságát*.  
De a király szülőháza előtt.  
Ama hármas út-szerű zárt terecskén,  
a véletlenül arra járó népnek.  
A hajnali utcaseprő vitéznek,  
a szerelmesnek, az útról jövőnek.

Ezt a vasárnap hajnali szereplést  
díszletek nélkül szürke városomban  
többször lepergette a képzelet.  
Azt sem hiszem, hogy álmok, ötletek  
mind zátonyra, halálra ítéltettek.

(Utóversengés

Istenem, add, hogy játszóter - legyen.  
A tetszhalott lélegzetet vegyen.  
Szabad ég alatt szabad időnk legyen.  
Ne zárkózzunk be sorsunkba egészen.  
Add hogy e város sírjából felkelne!  
Tereinken a színész sátrat verne!  
Ne múljék el tőlünk az öröm perce!  
Legyen Kolozsvár, ami volt Velence...)

## Vége

Kertek alján vaspatak.  
Héja, réja, héja, hó!  
Álmomból kiirtalak.  
Héja, réja, héja, hó!  
Távoztatlak, hűtelen.  
Héja, réja, héja, hó!  
Elenyésztl szívémen.  
Héja, réja, héja, hó!  
  
Héja, réja, héja, hó!  
Dombtetőkön máglya gyúl.  
Héja, réja, héja, hó!  
Vér vihara csillapul.  
Héja, réja, héja, hó!  
Völgy árnyékán máglya hamvad,  
híre-pora szép szavadnak  
héja, réja, héja, réja,  
héja, réja, réja, hó.

## Várakozás

Hogyha sírnál, mégse sírj.  
Ha nevetnél, csak neved te,  
kő világba merevedve  
hogya sírnál, mégse sírj.  
  
Idegen hold nő veled.  
Otthonod hiába félted,  
lehetetlen révet érned,  
idegen hold fogy veled.

Harmat frissít perceket,  
Hajnalodván megpihenjünk,  
ég könnyével keveredjünk,  
Harmat frissít perceket.

### **Fordul a hold**

Micsoda bolondság  
szólnék hozzád veled  
a hely nem ismerős  
és nem lel rád, nem talál  
akármilyen zokogó hívó  
az üzenet

keres a vers a folyó mentén  
szólít  
így szólít  
kedvesem  
kedvesem merre jársz ne fuss előlem  
a nevetésed szeretem az arcod  
a vállad is a karodat  
erős karjaid túl közlelől láttam

sohasem fogsz te megölelni vélük  
soha nem fogsz te átkarolni engem  
az a pillanat végtelen biztonság  
nem adatik meg nekem mégsem

nem alszom  
fürdetsz mosolyodban  
nem nyughatom túl messze vagy

és

túl

közlelől

láttalak

### **Adj békességet**

Szégyen nem szégyen magammal csatázom  
akárcsak Szapphó, lángban égek, fázom,  
minden bajom van, mind bevallhatatlan,  
száz öles mélység szélén szakadatlan:  
félő magasság közlelében járok,  
mindennap messzebb látom a világot,  
érezem kihunyó bolygók hamvadását,  
szavak zsibbadását.

Sirályok jöttek, új lakók a vízre,  
sírtak, pöröltek, szedtek ízről ízre  
csöndet, halacskát, zsömlemaradékot.  
Tollak, acélok.

Mint acélpenge hasított a szívbe.  
Mintha a távol sikoltozva szülne:  
birtokba vették rendjét napjainknak,  
bánatainknak.

Szégyen, nem szégyen, sikoltok sirállyal,  
mulandó csönddel, ostoba madárral,  
fordulj felém hát, nem lehetsz a másé,  
nem lehetsz másé.

Próbáltam, nem ment, leszakadni tőled,  
elvette vágyam minden csepp erőmet,  
nem tudok szólni, hallgatni se bírok,  
verseket írok.

Hogy mi miért van, ki parancsol nékem,  
miért te lettél vágyott menedékem,  
mért kel a sóhaj áruló mód szárnyra,  
jöttödre várva:

honnan is tudnám, hogy is tudnék bármit,  
messzi bajomban szégyen szele barnít,  
erőm is elhagy mielőtt elérne:  
orcapirító álom szövevénye  
csal könnyeimnek látható távához,  
csal küszöbödre, tétováz, határoz:  
jaj, be ne lépjek, megtiltotta isten.  
Szerelmes Isten.

## **Hajnalének**

(Már hajnal lesz, a csillagok  
ébresztenek.

Indulnom kell és még alig  
öleltelek.

Lebír a fény, lebír a zaj  
s a félelem.

Oly messze vagy:  
és nincs is visszaút.  
Vagy nem lelem.)

\*

Hová mehetnék? hozzád igyekeztem.  
Tüzes folyókon csak feléd eveztem.  
Vihar sodort, vak álmok suta szárnya  
röpített, jöttem már halálra válva,  
életre szánva, úgy kerestelek;  
már réges-régen dédelgettelek,  
s akárhogy fürkészek kék távolokba,  
nem bukkansz fel, árnyam akár bolyongva,  
akár lehullva szólít neveden. Ne úzz el, révem,  
szigetem.

\*

Ha hátrálni lehetne,  
lassan elmúlnék tőled.  
Szemem még rád függesztve,  
hangod figyelném, arcodat,  
már egyre messzebb, egyre józanabbul.  
Áldás maradjon nappalaidon.  
Békesség áldja éjszakáidat.  
El kell búcsúzni évszak fordulóján.

\*

Karomban tartalak.

\*

Gonosz a vers, a csöndje is  
félrevezet.  
Pihensz tavánál, korsaját  
magad elé teszed.  
Fátylat von szemed elé és  
zsibbasztja válladat,  
alakot ad a képzelődés  
ködeinek; seregben szállanak  
madarai magányodon keresztül.  
Ködök foszlanak,  
lelked belerendül.

És jó a vers: elhiteti  
az álmod is.  
Kell vágyakoznod képei után.  
Kell várnod is.  
Légy reménységgel: nappalok  
és éjszakák  
megannyi ága verdesi  
az ablakát!  
Kinyitja, csak míg  
rád tekint.  
Hogy sírj, hogy bizakodj megint.

\*

Végtére közelebb hajolt a csönd.  
Váratlan ösvények futottak szerte.  
Nem úgy volt semmi, ahogy kitervelte  
emberi agy vagy szív, szigorú titkok  
arányai alakították sorsod  
s a szavak, mint a megriadt madárraj  
odébb költöztek. Ágak halk nyugalma  
ring benned is pár áldott pillanatra.  
Nem üzlek. Nem követlek. Nem

\*

szeretlek, bár ez ki nem mondható.  
A gyöngeséget palástolni kéne,  
a csönd elé, pogány oltár elébe  
bukva várni, amíg elmúlik tőlünk.  
Jó napok jöttek, álmodoztam rólad,  
felékesítettem verses hajómat,  
sodortattam magam szavak vizével,  
vezéreltettem vágy könnyes szelével  
szeretlek, bár ez ki nem mondható.  
Megvagy-e még?  
Képed nézegetem.  
Kék erek hálója a kezemen.  
Lehetetlenség fut a versen át,  
nézek egy arcot, messzi mosolyát,  
homlokát, állát,  
pillantása fényét.  
Visszanyerni a magány békességét

\*

jaj, nem lehet,  
s ha lehet, nem igazság,  
s ha kelepcebe estünk, jól van úgy.  
Tévedés volt a félszavak varázsa.  
Rongyos a vágy arany-ezüst palástja,  
de bolondság volt nádhoz bízni mégis,  
egy tévedés elképzelt teljessége  
mint vizek fodra jár át

\*

Át- meg átjár a kétely:  
hová tartok,  
kit zavartam meg, ki varázsol engem,  
vonz és taszít -  
hogyan idegen helyekben,  
s otthon vagyok nemlétező mezőkön;  
nem öleltelek s öleléseid őrzöm,  
nem bántalak,

nem irigylem a párod,  
fogadd el versemmel áldott világod.

\*

Forog szívem

Nem fájdtottad szívem, nem  
fájdtottad.

Csak mint a hős a tüzet:  
közelebb loptad.

Szétosztottál és egemtől  
eloldottál.

Lobogok életednél,  
holtomnál.)

### **Félidő**

Azt hittem, négy rész ezüstből  
négy mérő füstből,  
mézen szűrt susogó vérből

lesz az a sorsszerű dal -

pedig merő áztatott kender  
párájából, csaláning-szövő nyüstből,  
szurok megolvadt darabjából  
és ezernyi hamis tallér  
csillogásából!

### **Meg sem tudod**

Egyetlen hallgatásba foglalom.  
Egyetlen ki nem mondott rianásba.  
Erdőtüzeket gyújtok a havon,  
a kincs félig kiásva,

félig orozva, rátekint a műhold.  
És amit valóságnak véltünk,  
mű volt.

Szép kis művecske, gyarló kedvesem.  
Tudod? Neked is írtam.  
Ott ragyogott a szó a papíron.  
S elidegenedett szívemtől a szó  
amúgy nyersen, leírtan.

Merthogy van vers, üzentem:  
verssorok - vannak.  
És nem vallottam be Neked, magamnak,  
hogy nehéz hinni írt, megírható  
igazságokban, verses varázslásban.

(Mindent tud, aki léptünkre tekint.  
A szándékban riadalom, túlél a vers?  
Talán  
ott lobban el, ott éled át megint  
álomban, imádságban.)

### **A verses naplóból. Levendulák**

Hogy hol mi volt: elmondom pontosan.  
Emlékszem jól, nem lesz nehéz a dolgom,  
a kérdés csak az, hogyan kezdjek hozzá,  
milyen ösvényre lép a felidéző,  
milyen kapuk felé tart, milyen tárgyak  
közelében lát hozzá a világnak  
e láthatatlan számbavételéhez.  
És milyen kezek érnek a kezéhez,  
mely szavak állapodnak meg a csöndje partján,  
ki ül jobbján, ki balján.

Most csak a fűszerszagú szekrény.  
Finom edények, öblös tálak.  
Míves kancsók, mártásoscsészék.  
Asztali készlet. Szerelmes levél,  
virágmagvak apró dobozban.

Valahol  
messze voltam.  
Gyömbér- és ánizsillat.  
A faliórák is figyeltek,  
rugók közt - percek.  
De nem járt semmi, szívem csöndet mutatott.  
Most is e csöndben,  
tárgyak múltán,  
levendulák lepergett morzsaiban: kertek.  
Megvannak még.  
Él valahol a gyermek.

## Hímvarrás

Ahogy a napok telnek, képek kopnak,  
fakul a fény az egyedülvalóság  
jól ismert útja, kertjei fölött.  
Mondhatok bármit, gondolhatok bármit,  
ott bandukol a szarvasléptű csönd  
helyett az árnyék ismerős alakja.

Gránátalmáim skófiummal varrta,  
gyolcsra hímezte pedig a Teremtő,  
és bánataim árkából kivett ő,  
és megmutatta jövőndő szerencsém.

Hisz társa voltam, szívedet keresvén.  
Helyem keresvén helytelen világban.

És még vagyok, de már halálra váltan:  
választott percek rosszul választottak;  
tükörre festek szarkalábakat.

Éjjeli álmok fölé pók szalad,  
nappali termeinkbe vackolódik.  
És mindhiába szólongattalak,  
asszonyi szóval, mulandó hajóval,  
túl messze voltál, pedig közel voltál,  
vadidegen világok napja voltál,  
és az maradsz már, csak maradj magadnak,  
nem hívlak már:  
magadnak visszaadlak.

(Egy valóságos értelmetlen verset:  
fehér virágot sarjasztok pecsétül  
a csönd-levéltre, elbotló bizonyosság.  
Emeld fel mégis lelkem, Isten, Hozzád.)

## Hiába

Ha elhiszed,  
hogyan szél fúj, hó szakad;  
ha csönd, ha zaj,  
ha sűrűben a vad,  
s felhőben vertarany  
torony ködlik szemedbe,  
ha hadaid leverve;

mit akarnál még, édes kedvesem?  
Miféle vágyak űznek helytelen  
és szüntelen valami másra?  
A kincs kiásva.  
Vagy nem volt.

\*

Holdat látsz? A te Holdad.  
Tiéd a Nap is, persze.  
Az áldásadó voltat  
a könny gyöngye kiverte,  
a mosoly fénybe vonta.  
Ne jöjj a csöndközelbe!  
Légy.  
(Lenne.  
Volna.)

### **Napforduló**

Mindvégig erdő szélén jártál,  
félszavak bokrai közt vitt az út;  
fél  
álomban,  
egész, egész,  
nyomorúságos ébrenlétben.

(Küszöbödig - elértem.  
A rólad álmodásig. Itt vagyok  
a képzelődés függő magasában,  
egy erdő szélén.  
Hallgatsz.  
Elgyávulok. Nem. Hallgatok.)

Amott a csillagok! És látlak.  
Egy maszk mögött élsz.  
Kitalállak.  
Annál rosszabb nekem: ezüsttel  
és arannyal futtattak egykoron.

(Ma tört zománc. Ma rozsda, köd, korom.  
Mindegy, hogy erdő, s arra jártál.)

## Az elszalasztott játék

Kedves Levente, kedves András!  
Ne vágjatok kárvallott képet.  
Hamvazószerda eljő, múlik,  
az irodalom mégsem farsang,  
a farsang, ha van, nem tudóskodik.  
Nem jön a Bölcsészkarra játszani,  
folyosóra köpennyel és karddal;  
Farsang királyfi szabad: jár, kél.  
Nem *akkor* és nem *oda* érkezik.

S... nem ide. Nem most.

(Nos, barátaim,  
az ötlet gyöngé volt, nem társalkodtunk,  
mint két álkoldus a küszöb előtti  
járdaszigetre: közeledtetek.  
Mentegetőző szóra leltetek.

Felmentelek Levente, futhatsz, András,  
nem farsangoltunk, csak szívem ne fájna:  
kedvetlen skóla,  
böjt és hamu járja.  
A farsang elmúlt; nem túl nagy dolog.  
Elképzeltem a látványt jelre várva,  
mely átváltoztatja tán ragyogó  
arccá maszkunkat, a telet tavasszá.  
- De csak a piros láda mosolyog.)

## Hamvazó

Ha langyos szél jó, elszédül a szó is.  
Dallamokat hallunk az éjszakában.  
Nem riaszt semmi, nem hiszünk időben,  
bajban-halálban. Üvegfuvalák közt  
gyöngyöző vízben keressük a lelkes  
nyugalom arcszerű vonásait.

Téged is látlok, látom másaid,  
felismerem a dédelgetett képet.

Ha langyos szél jó, megsejtelek téged,  
megsejtenélek, akármerre járj.

A messzeségben káprázatok és  
nemlétezők valódi tánca járja;  
megérkezett a navaho gitáros,

a hangszertokba csillagokat szórok,  
magam helyett állítlak, hallgatózzál,  
szédülj el lassan, mintha észrevétlen.

(Söpör a szél az álombeli téren.)

## Találkozás

Úgy néztek rám, diákpolgárai  
a mai iskolának, úgy figyeltek,  
mint aki otthon van, s nem kedveli:  
idegenek töltik be a nagy termet,  
nem fiatal arcok is magabiztos  
kifejezéssel tekintgetnek körbe...

Énekeltek; hallgatjuk szép tavaszban.  
A szívünkben diákarcú öröm,  
és összevisszaság és szótlanság van;  
ez más világ, innen jöttem, s nem innen.  
Túl vagyunk már önnön emlékeinken.

Tetszik a fény: az épületbe árad.  
Napfényt jár ma a régi iskolásnak,  
gyermekzsivaj az elcsöndesült észnek.  
A lépcsőn elemisták! És... cicéznek,  
*macskáznak*, ahogy egykor mondtuk. Messze, messze  
tanárok fagyos földbe eltemetve;  
jószavak feltámasztandó seregben!

Az ünnepélyt örömben kell követnem,  
a meghívás nem a szomorúságnak,  
de szólt a szorgalmas, szófogadó,  
*hol volt, hol nem volt* diáklánynak,  
aki a szóból értene a skóla  
mai bajában; s lenne pártfogója.

Látom a színpad megvan. És a zászló.  
És, mint a méhkas,  
zsivajog az épület: virágzó!  
Virágozzatok, csemeték, megáldlak.  
Legyetek boldog, bátor javítói  
e boldogtalan és javíthatatlan  
rossz iskolákat járt világnak!

## **Tizenkét sor**

A lélek elborult, a lomb lehullt.  
Ne kérdezd, merre visz a semmi útja.  
Ne hallgatózz a vágyak kapujában:  
időd letelt, ne várakozz.

Ne várakozz, készítsd magad: se félelem,  
se gőg ne szabjon irányt szavaidnak.  
Ha hallgatásod csésze aranykúton:  
csésze legyél, a napban tükröződhetsz.

A vízben tükröződjél, azt kívánom.  
Mint a beszéd, s a némaság, s a kérdés.  
Időd letelt és elmúlt az enyém is.  
Tizenkét sor. Ölel az álom mégis.

## **Rózsák**

Amire pedig nem kerül hasonlat,  
az elveszett; a képek kifakulnak,  
a tárgy elillan és a mozdulatsor  
csak égett film szaga, csak karcolás.

Olyan volt ez, igen, olyan volt éppen,  
mint könny fakadtunk föl a közelében,  
mint pöröly csapdosott a szív a kasban,  
és zúgott az agyunk, mikéntha, mint -

(A kerteden átlopózni megint!  
A rózsád metszeni, míg nem vagy, nem vagy,  
bár nem tudod, veled lakom a házat,  
mintha csak, mint. Bár volna rá hasonlat.)

## **Három töredék**

### **I.**

CSAK NÉZED MAJD a lassú tájban  
csak számlálod, hány kút, hány nyár van,  
hány érthetetlen lejtő -  
belvizek közt hány szürkegém.  
Ha mégis elindulsz felém,  
lábujjhegyen perdül a szellő,  
hullámok mögé rejtezik  
az este arca, hágcsó készül  
a romfalon surran a fény;  
tövissel szántja kertjeit

\*

kapukat ácsolnál és érnél:  
ott sírsz a nincsen küszöbénél

## II.

KANYAROGJ HÁT, talán eszedbe jut  
az egyenes növésű reggel is.  
A görbe észjárású félelem.  
Igyál korsódból - oltsd a vágyad is.  
Egyszerű napok házába jutottál,  
Virágzó ének díszlik udvarodnál;  
az egyszerű csak árkon-bokron által  
talált reád, mint hazatérő szarvas.  
A lombot öltő kert, a környezet  
megszólalásra bír,  
a szó is rád vall:

Egy kanyar mögül felbukkan a kastély:  
nem ezt kerested? Gyermekként belestél  
idegen vonalú ablakain.

## III.

HA NEM LESZEK, egy eleven pillantás,  
egy könnyű hang a versből majd kiárad,  
felleg sarkán pihen. A gondolat  
rövid útjára kél, nem áll meg nálad,  
füzek vizes hajával fodrozódik.

(Nedvükkel sarjadok,  
lombjuk a dombon;  
csöndjükkel hallgatok,  
gyökerük oldom -)

Ha nem leszek, egy eleven pillantás,  
egy könnyű hang fordul feléd helyettem.  
Elfogy körülötted a levegő.  
És megszakad a szél a közeledben.

## Gyógy

### *Máriának*

A billentyű billenjen,  
megfelelően csengjen,  
a koszorú befonjon,  
az élet körbe, körbe,  
ahogy az kell, forogjon,  
és újuljon a vérünk,  
ha már tavaszt kell érnünk,  
és lélegezzünk csöndben,  
bár kamoránkban csönd van,  
és némi szorongással  
találkozunk egymással.

Egy tavaszi bolondság  
jutott a szív eszébe;  
félreka-  
limpált vészesen,  
és rossz irányba indult.

Te billentyű, te csörgő,  
mint a csillag az égen,  
te ér, vérkörök háza,  
s testünk rozoga váza!  
Ha már tavaszt kell érnünk,  
hadd legyen, miért élnünk,  
ha gondviselőnk is van,  
ne ragadjunk a kínban.

Csendítsd szív, masinádat,  
Isten az éjszakádat,  
nappalaid is óvja,  
görcseidet feloldja,  
rendbe szed, tudja, hogy kell,  
(A gyógyulást -  
te  
kezd  
el.)

### **Debreceni nyár**

Mégis a hársak,  
Mégis a régimódi gesztenyék.  
A tölgyek. A tó?  
Kiszáradt.  
A délután az ablakon kiözönlik.  
A csönd egy messzi ösvény fordulóján.  
A szellő gúzsba kötve.  
A jószavak nem mondhatnak ki,  
A kereső csak néma:  
Kereső.  
Ott laknám én egyetlen zöld levélen.  
Egy csikócsengő reze szól a völgyben,  
Egy érthetetlen vers az üzenetben.  
Mégis: a hársak.

### **A fölösleges vers**

Zöld függönyök  
metszett tükrök között  
kering a füstszerű szó.  
Ama fölösleges.  
Pohárt ürítenek fölösleges  
szerzők, halandók.  
Bükkfapadló  
és stukkómennyezet között.

A kertben árnyékkertész, a toronyban  
kis baglyok laknak, titkot őrizők.

Metszett tükrök, zöld függönyök között  
Tolongnak soraink.  
Nincs bebocsáttatás.  
Rég szétfoszlott varázs  
huhog a keszthelyi éjben.  
Hallgatom. Értem.

### **Kit a gyűrű mellé szerzett**

A néked-vettem-gyűrű, kedvesem,  
akár az évszakok forgandó változása.  
Akár a tiszta bor állandósága:  
fehér, veres, s ismég  
veres, fehér.

A szeretet két vége összeér,  
mint alkonnyal az éjjel, és a város  
a kastélykerttel, és a kéz a kézzel.

Zsuzsánna fényben fürdik valahol.  
Kuckóikban sóhajtoznak a vének.  
A néked-vettem-gyűrű, kedvesem,  
Őrizzen minket, téged.

### **A kert kapujára**

Ne félj, ne félj: leánderek,  
tuják, fenyő, juhar  
lombja susog, ha sír a csönd -  
véd madaraival.

Ne félj: a ház meséje szól  
a rózsakapuból,  
a kővázák, az oszlopok,  
a teraszok alól.

Mesélj magadról, szólj te is,  
tűnj homályból elő,  
ragyogj, mint vadvíz fodra közt  
pikkely és drágakő.

Ne félj, örömhírt is veszünk,  
már útra kelt feléd  
megújította lelked is:  
arcát és köntösét.

Fehér lépcső, hűvös falak:  
békesség járja át!  
Kívánd, hogy itt teremtsen meg  
a jókedv otthonát -

Ha lomb és szél találkozik,  
s ha nem véletlenül -  
ha láng és víz ölelkezik,  
s az álom sem kerül -

tán nem hiába volt rigó,  
és surrant fű között,  
nem hiába, hogy kert és szív  
zenébe öltözött,

nem volt hiába bánatunk  
ötven nap ünnepén,  
a megfejtésben részt veszünk.  
Az Úr. Meg Te. Meg én.

## **Hamvas titkok dicsérete**

*Két tételben*

### ***1.***

#### ***Családtagsági bizonyítvány***

Víg tüzeket láttam szemedben,  
könnyű táncot kimért léptedben,  
tisztaságot rejtőzésedben.  
Csak téged választhattalak.

Játszadozásod elképzeltem.  
hajladozásod elképzeltem,  
közeledésed elképzeltem.  
Örömmel választottalak.

Tudtam, hogy megéred a pénzed,  
hogy meggyűlik a bajom véled,  
a tiltott gyümölcsöt eléred,  
de mégis - hazahoztalak.

És hunyoroghatsz: köztünk laksz már.  
Teljes jogú családtag vagy már.  
Szeretetet kaptál és adtál.

Varázsmacskának tartalak.

## 2.

### ***Dominó***

Látom, a verebet nézed. Csak ablakon át, de igézed.  
(A fázós lábú szabadság... - nézd, hogy kísérti a macskát!)  
A morzsa begyben, veréb - huss! (Így kell, hogy lelkedig eljuss.)

A fájás a szívben, a csöndben. Merengünk kísértés közben.

Már  
félórája nézel kifelé. Felhő és ég.  
És - érthetetlen hangok.  
Vársz valamire, vagy vársz valakit.  
(Szemtelen verebeket hallok!)

Kitalálták a festett egeket, ki  
az életelrontó ábrándozást...  
De te - tűröd a közvetett varázst,  
az elérhetetlen játékot nézed,  
elítéled - s imádod az egészet;  
hírt hoz valamiről, letűnt világról,  
elvesztett macskaüdvörről, boldogságról.

Három fekete testvéred a kertben.  
Fel-alá kószál, szanaszét, meg össze.  
Hogy napjait az élethez kötözzé.  
Hogy léptét anyaföldhöz igazítsa...

Nem vágyunk vissza!  
S ha vágnánk is: mi végre?  
A teremtő lemondásunkat kérte:  
kutyák - vagy farkasok dala.  
Nem kérdeznek, mivé leszünk.  
Dorombolunk.  
Eszünk.

S ha néha-néha karmolunk,  
meglakolunk, mint fagytól rég, a Kertben.  
(Így - macskalétbe rejtezetten.  
De mintha nemcsak macska..., s nemcsak  
farsang jegyével keltezetten.)

## Nem hagylak!

El ne aludj, szél dörömböl az ajtón,  
szél szaladása, árnyék mezítlába,  
fellegkezek követhetők a csöndben,  
és gyűlnek szavaid, már egyre többen  
nem hagynak békén, ne,  
el ne aludj!

Szél dörömböl a szíved pitvarában,  
nincs is szíved, s ha van, egyébre termett,  
lágy ecsetek színezik ki a termet:  
színt keverték búból, de szél  
dörömböl,

ragyogást old ki kövé lett örömből,  
nézz farkasszemet vélem, önmagaddal,  
játékban leljen az éjjel s a hajnal.

(Hajnalodás: égi kavicsok pírja.)  
Hogy aluhatnál? Szavak raja körben.

(S ha elaludtál, átölellek közben.)

## Észrevétlen

Ittam szemedből, mély tavából, mégis.  
Ujjal, szóval nem érintettelek.  
Álomban aztán ölbe vettelek  
mint gyereket.

...Nem tudom, milyen voltál.  
Miféle levesek, bukták fölé hajoltál,  
milyen köténybe sírtad bele búdat.  
Leckédet milyen sarokban tanultad,  
milyen asztalnál, és a labda

hogyan repült, és milyen magasra.

Nem tudom meg, de elfogadlak.  
Láthatatlan kőbe faraglak,  
Tóvá leszel, s elélsz a tájon.

Vég körül, tekintet,  
fürdöss melegedben,  
moss öröm vizében,  
szárogass a szélben.

Gúzsba is kötöttél,  
elvetted erőmet,  
vérem alvasztottad,  
bőröm zsibbasztottad,  
csontom fájdtottad.

Közeledben voltam,  
elidőztél vélem,  
s hogyha kitaláltam:  
csak mert feléd vágytam,  
csak, mert lehetetlen,  
s rend van a szívemben,

szemem lehunyása,  
ajkam hallgatása,  
versem dobogása  
madár kiáltása:

messzi tónál érsz el,  
önmagadba nézel,  
nyugtalan az álmod:  
név. De nem kiáltod.

### **Anna-bál helyett**

Ilyenkor térünk nyugovóra.  
Ilyenkor főzünk herbatét:  
a napvilág s a józanész  
minden tanácsa elfogyott,  
vagy nem segít életre kelnünk.  
Ilyenkor térünk nyugovóra.

Lélek, ha vagy, ne zakatolj,  
a szív végezze munkáját a csöndben,  
a szavak mint a méhek halnak el,  
gondolat kószál tekervényeken,  
de hajunk nő, s él a lélegzet is:  
lélek, ha vagy: ne zakatolj.

Dehogy létezik végső bizonyosság.  
Dehogy fogadom el a mulandóság  
reánk pecsételt szörnyű jeleit.  
Ott szunnyadok el Barcsay rózsáján,  
ott támadok fel Urunk trombitáján  
kezdjen velem, gyarlóval, büntetésbe.

(Nehéz forrásnak jutni közelébe,  
az átváltozás erdejében élve  
burkolózni a titkok köpenyébe.  
De mindhiába mondogatni ezt is,  
talál a kocka, s mindannyiszor vesz is.

Felismerést adott a vers: a szóban  
édesség, bár szerzője csöndben, porban,  
s ha élne, és ha itt volna, se szólna:  
ilyenkor térünk, lelkem, nyugovóra.)

### **Nem a versről...**

Nem a versekről írok most,  
nem a versről.  
Nem az asszonyok álmáról, nem a fruskák  
magabiztos léptéről, nem a kertről.  
A ki sem kiabált, vagy a súgott,  
meg sem is gondolt, el sem  
gondolt  
lehetetlen egyebekről -.

Nem a lassú vizek pereméről,  
a régi, a régi, a régi zenéről;  
no, nem is rólad szólok  
most, nem is néked,  
nem is építetek immár menedéket,  
nem is rombolok én, nem is értem,  
milyen ár, milyen ér közelében -,  
milyen lanka, milyen  
dimbek-dombok,  
mire jó, ami nincs:  
amit mondok  
(milyen ősz eleje, milyen tél,  
mi a parti kavics, mi a sztélé).

Nem is rád lel a szó, nem is hozzád,  
nem is kérlek a dalt, nem is hozzád  
(sem a régi ma már, sem az újabb),  
nem a megszületőt, sem a hunytat,  
nem a verset írom, nem enyémet,  
nem az ifjú a baj, s nem a vénnek,  
nem a köd takar el, nem a felleg,  
aki verseket ír: nem ölelhet -

## Festékek

*(Csak négyfalvers)*

(Mondád: legyen Reverdy modorában.  
Merthogy olvastál egyszer valahol  
talán a Nagyvilágban

A világ nagy

tőle egy verset.

Miről?

...Miről is?

Azt nem tudom, mert olvasni is jó volt.  
De emlékezni, az az igazi.

A versre?

Tán a versre...

A helyzetre.)

Mert az a helyzet, zuhog az eső  
a szarvasbögést csak az eső látja  
Az erdő nézi...

Minket meg a sorsunk  
ide bezár a falak közé.

Falra

és mennyezetre és padlóra látok.

Pedig olyan

Pedig nézni a lángot

Pedig a gallyak süket reccsenése

A csönd

már elenyészett pihegése

Nézd: arany fellegen!

Nézd: tovaúszik!

A hangok közt, a váratlan, örökké  
tartó csendben halld, mivé lesz hang  
Rögökké? nem hörgés ez

nem

is

bögés,

csak zeng

csak bűg

csak vagyunk: néma erdő

Haza sem tér az álmok közt tekergő.

(Sem nagyvilágban sem a kis miénkben  
nem lelhető fel Reverdy, s a verse.

Az emlék arany hamuba keverve:  
ujjad hegyén - készítheted a maszkot.)

## Látogatás

A második verset  
hadd írjam magamnak.  
Szép homályos kertek útján,  
ragyogó hazugság útján  
lugas lugasabbnak.

A játék csak játék.  
A bajunk sem baj már.  
Moha, kövirózsa, szó  
fakapuknál.

Pedig fürtök fogytán.  
Pedig új bor nélkül.  
Gondolat - emlékül.  
Óbor íze? Pára, por.

(Füst volt venyigéből,  
parázs vers feléből,  
tűz harapott más felébe:  
itt a vége.)

## Eperlevél

szavak bábozódnak  
kaput torlaszolnak  
ritmus lepkeálma  
betűk sodródása  
burkolózva végre  
hallgatás selymébe  
semmi bársonyába  
versek alkonyába  
betűk sodródása  
ritmus lepkeálma  
kaput torlaszolnak  
szavak bábozódnak

## Úti jegyzetek

Azok a csónakházak a part mentén  
azok az ismeretlen nevű  
nem galamb nem csóka nem veréb  
városi madarak a szemöldökfán  
azok a vaskampók minden ereszt alatt  
azok a virágárusok a hidakon a tereken  
az a színarany Nefertiti reggeli merő  
verőfényben a régi város közepén  
az a ragyogás akkor a szívemen

Azok a kimért erdők házak  
a pontos élet helyei  
a vadkacsák hófehér ludak  
seregük versem ellepi  
és minek szólni suta szóval  
ott suhog már a tó fölött  
nekem is rikoltoz a jós raj

A zsebkendőnyi lakáskertek  
kerékpárokon anya gyermek  
falépcsőkön koppan a perc is  
facipők csűrben kocsiszínben  
látom mondom  
s tudom hogy nincsen

Azok a magas emberek  
azok a nyugodtak azok  
a mosoly házában lakók  
azok igen  
a hosszú csendben maradók  
a régi várostornyok árnyékában  
fűzfavessző székeken pihenők  
ködre-homokra-vízre építők  
azok  
ott  
nem  
nem véltek idegennek  
Én sem véltem magam de  
salve  
vale

### **Aki nem jött, maradjon**

Arcok, villanások,  
pillanat-kovácsok,  
helyzetmentők-foltozók,  
ködben dolgozók.

Hangzatos üresség,  
régi szennyre festék,  
vas kapocsra rozsdá,  
ember helyett posta.

Aki másfelé jár,  
hiába keres már.  
Aki nem jött, maradjon:  
nem kopogok annál.

Voltál-e? Voltam:  
bűnre hajoltan.  
Szóltál-e? Szóltam.  
Magam igazoltam.

(Arcok, villanások,  
pillanat-kovácsok,  
helyzetmentők-foltozók,  
ködben dolgozók.)

### **Toszkána**

Tizenhét torony - gyalog végigjárod.  
Tizenhét lépcsőn emelkedik álmod,  
tizenhét hágsón ereszkedik  
csöndbe.  
És elmúlik a nyár tőlünk  
örökre  
eltelik a tévelygő ölelés.  
A tengerész egy nevet fába vés,  
fél dalt füttyent a félsziget pallóján.

Toronyablak.  
De ne gondolj rám.  
Ne gondolj rám, ha kertkapuban állsz majd.  
Spanyol tornyaid árnyékában vársz majd!  
Jelzésekre a tengerszagú szélben.  
De én  
minek éltem?  
Kinek hímeztem verset?  
Ne gondolj rám  
ott, Sienában  
(imádkozhatsz értem)

### **Távolabb**

Azt mondod nem használható  
a régi ritmus, régi szó,  
azt mondod, illetlen ma már  
a *sohamár*,  
a *hol van a tavalyi hó*;  
mondod, akárhogy nem lehet  
kifejezni a lehelet  
kifejezhetetlen havát,  
elhalt-sosemvolt tavaszát,  
tiltasz, előírsz: úgy legyen!

A közeledben nem merem.

Tartok pillantásodtól, árt  
félszavad is: kétélű bárd.

Csak távolabb  
merem fonni a koszorúm.

### **Üdvözet**

Nézd: fény a folyódon.  
Vár faragott kövére fonódom.  
Vár a toronyban a mánus.  
Három a mágus.

Három a tánc, a halálé.  
Salve, ha tetszik. De vale,  
válladon árnyék a lomb már.  
Vagy. Voltál.

### **Reggeli szó**

Már ezután  
De minek, minek is?  
Már a varázs helyett kő  
Nézd: a homályban lezuhan a csillag  
Nézd csak: a csöndben  
csönd

Ott van a csónak  
ott van a sodrás  
Ott vagyok, omlik a part

Már ezután  
De minek  
Minek is?  
Már tudom én  
Már

### **Választottam**

Magához szólít, készen állok.  
Élnek s elmúlnak a virágok.  
Sziklakövekből semmiség lesz.  
Szelídülünk mennyei kézhez,  
szokunk szokatlan gondolathoz.

A gondolat ha elkalandoz,  
a lélek hogyha keresőben,  
s ha az esendő test is végre  
éled: a pillanat erőtlén,  
és a hely gyarló, vagy úgy tűnik.

A látogatót hazaküldik.  
A kopogásra nem felelnek.  
Legyél, ha úgy kell, legyél mégis  
Tűz-víz-föld: társa félelemnek,  
Elfogadásnak. Hozzád tartok.  
Hadd érjek közeledben partot.

### Portré

Hiszen az öröm napja jött el.  
Hiszen  
a beteljesülés.  
Hiszen a *volt*, a *nincs*, a *-vel*,  
a *nem*, az *és*:

hiszen a nyelv esője hullt,  
hiszen a nyelv -  
Hiszen hajnallott, alkonyult.

Hiszem: a múlt.

A jövő partja omladék:  
ha zöld, ha kék -  
A sodrás és a bányalég.  
(Most álarcot ölt, aki mer.)  
Színesedik a buborék.

Angyali arc: sugárral, köddel!  
Hiszen az öröm napja jött el.

### Ágtól a levél

Dehogy szeretlek! Nem szeretlek.  
Fénybe sem, árnyba sem követlek,  
meg sem kövezlek, meg sem látlak,  
látni sem, tudni sem kívánlak,  
szavad is szólhat bárki másnak,  
lényedből eltűnt a varázslat,  
tán nem is volt, csak képzelődtem,  
köd vagy! Maradj is köd a ködben,  
Adtál-e? Rossz napok cipóját,  
üres korsót, elsüllyedt bóját.

Dehogy szeretlek! Tévedés volt.  
Csak elkápráztatott az égbolt,  
csak félrevezetett a csillag.  
Lassú világok forgásában  
elszédültem a szél karjában,  
elnémult szívemben a szó is.  
Van ok haragra, tudom, volt is...  
Elfáradni a haragvásban,  
megszűnni rontó varázslásban,  
varázslástól elmúlni, hullni,  
végső vizekkel tovafutni.

Dehogy, dehogy, dehogy szeretlek.  
Csak megszokásból emlegetlek.  
Csak otthonos, ha gondolkodok rád.  
(S hiába minden Istenhozzád.)

### **Neveket adtam. Néked?**

Jaj, ne félj, nem bántalak.  
Ha várnálak, sem hívlak,  
fél szóval sem szólítalak.

Ha rád nézek, sem nézlek,  
álomban sem érintlek,  
ébredni sem gondolkodok rád,  
dalom sem indul hozzád.

Ki rejtőzködik, ki rejt.

Aki ismert, elfelejt!  
Aki vágyott utánad,  
elpusztítja a vágyat,  
megtagadja neved is,  
megváltozik maga is.

(Csak dalokba zártalak,  
senkinek nem ártanak.  
Csak álomban leltem rád!  
Rád hagyom szavak falát.  
Nyers ütemek erdejét,  
Elhullt őzek fekhelyét.

Vonásaidra ismersz?  
küszöbödre nőtt a vers,  
közeledbe költözött:  
ösvény ösvények között.

Rád lel majd a neved is,  
a bánat, a nevetés,  
az újabb szó s a régi.

De - más írta, más éli.)

## Alba

Dalok születnek, éledeznek:  
könnyű fohászok kedvesemnek.

Kihunyt a csillag: szenderegtem.  
Messzire elvitt: szenderegtem,  
itt jártál s hagytál szenderegnem  
Dalok hintáján tévelyegnem!

Bocsáss meg, égi-földi óra!  
Bocsáss végső találkozóra,  
fohászaimból hajnal sarjadt  
Fénylett másnak. Neked. Magamnak.  
Emlékeztetett jövőidőkre,  
Víz-tűzre, földre,  
Levegőre.

Ábrándos égben lebegőre.

Könnyű fohászok? Eltévedtem:  
segíts ébrednem.  
Közelednem.

-&-